

WINAND

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Samengestelde Germaanse naam:

1] 'Wi-' komt van 'wig-' of 'wih-' = 'strijd'

2] '-nand' komt van 'wagen', 'dapper zijn'

Dus: 'dapper in de strijd'.

*

Winand von Steeg, Ostheim, Duitsland; prelaat & humanist; † 1454; sterfdag ?

Winand werd geboren op 1 mei 1371 in het Duitse plaatsje Steeg bij Bacharach. Vanaf 1394 studeerde hij rechten aan de universiteit van Heidelberg. In 1403 gaf hij les aan de universiteit van Würzburg en werd daar in 1409 predikant aan de domkerk en vicaris generaal. Drie jaar later treffen we hem in dezelfde functies aan te Passau in Zuid-Duitsland. In die hoedanigheid nam hij in 1417 deel aan het Concilie van Konstanz. Weer twee jaar later benoemde koning Sigismund hem tot zijn privé-secretaris. Dit alles laat nog maar amper doorschemeren, hoe breed zijn belangstelling was en met hoeveel dingen hij zich tegelijk bezighield. Met recht kan hij beschouwd worden als een vroege humanist. Zo was hij een van de weinigen in zijn tijd, die als niet-jood Hebreeuws leerde.

Op zijn vijftigste kwam hij als pastoor terug naar zijn geboorteplaats Bacharach. In die functie had hij de leiding over zo'n 30 priesters en geestelijken, die de heiligdommen en vijf kloostervestigingen bedienden in Bacharach, Steeg, Diebach en Manubach.

Daarnaast was hij vast van plan de bouw van de Wernerkapelle te voltooien en de jongeman, aan wie de kapel was toegewijd en die in 1247 zo ongelukkig aan zijn eind was gekomen, heilig verklaard te krijgen. Alleen op die manier zou er sprake kunnen zijn van een liturgische verering, die bedevaartgangers en pelgrims van heinde en ver zou kunnen trekken.

Werner van Oberwesel, Duitsland; kind-martelaar; † 1247. Feest 19 april.

In 1287 werd Werner, een zestienjarige boerenknecht, afkomstig uit Wormrath in de Hunsrück, vermoord aangetroffen in een veld bij Bacherach. De dader werd niet gevonden, maar er moest een zondebok gevonden worden. In die tijd waren dat nogal eens de joden. Zij kregen ook in dit geval de schuld - naar later bleek volkomen ten onrechte. Zij zouden een rituele moord begaan hebben op Goede Vrijdag. Een bloedige jodenvervolgung brak uit, terwijl Werner als heilige werd beschouwd; hem was immers hetzelfde overkomen als Jezus zelf: volkomen onschuldig door de joden vermoord! Dat zij zich op dat moment zelf schuldig maakten aan de misdaad waarvan ze de ander betichtten, ontging hun volkomen.

De jongen werd plechtig bijgezet in de Kunibertuskapel te Bacherach.

Toen Winand aantrad, had de bouw van de kapel sinds lang stil gelegen; wellicht begon zij alweer een beetje in verval te raken. In de zomer van 1426 liet hij de bouwactiviteiten hervatten. Het eerste wat hij deed, was de houten kist met de stoffelijke resten van de martelaar uit de grond opdelven; vroeger had zij boven aarde gestaan, maar in de loop van de tijd was zij er praktisch geheel in weggezakt.

In diezelfde zomer kwam een kerkelijke hoogwaardigheidsbekleder naar Bacharach, liet de kist openen en het goed bewaarde lichaam in een nieuwe metalen kist neerleggen. De rechterhand werd apart gehouden en - gevat in een gouden monstrans - bovenop het graf geplaatst. In de volgende jaren kwamen gelovigen bevestigen, dat hun gebed op voorspraak van Werner was verhoord. Winand liet er officiële notities van maken.

Waarschijnlijk heeft hij de voltooiing van de kapel nog meegemaakt, maar tot een officiële heiligverklaring van Werner is het nooit gekomen. Het idee van een rituele moord door Joden is steeds door de pausen verworpen; met name paus Martinus V († 1431) was daar uiterst scherp in.

In 1439 verliet Winand zijn geboorteplaats om deken te worden van het Sint-Kastorstift te Koblenz. In 1447 trok hij zich terug uit het actieve leven en vestigde zich in Ostheim. Daar overleed hij in 1454, 83 jaar oud. Evenals zijn geliefde Werner is Winand nooit heilig of zalig verklaard

In 1689 werd de kapel van Werner tijdens een oorlog met de Fransen verwoest. Thans rest er slechts een ruïne, waaraan je nog altijd kunt zien hoe mooi en elegant het gebouwtje geweest moet zijn.

*

Winand (ook Guinandus, Vinandus of Winandus) van Maastricht op, Nederland; prior; † ca 1235; feest 1 februari.

Hij was prior van het dominicaner convent in Maastricht. In zijn boek 'Over beroemde mannen uit de dominicaner orde' betitelt Leander Albertus hem als 'zalig'. Hij vergelijkt hem met een lege kruik, die zich geheel liet vullen met goddelijke wijn. Maakt Albertus daar een woordspeling in de veronderstelling dat Vinandus afgeleid was van het woord 'vinum' = 'wijn'? Hij zou beroemd zijn 'om zijn vele wonderdaden'.